Rok IV. Wtorek dnia 10 Stycznia 1922 roku. **Cena 20 mk.** №. 7.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41. otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ZWYCIĘSTWO NARODOWE w WILNIE.

Telegramy umyślnego sprawozdawcy „Kurjera Częstochowskiego".

WILNO, 9. I. Na ogólną liczbę 18 mandatów blok narodowy otrzymał w mieście Wilnie 14 mandatów. Również z innych okolic nadchodzą wieści o zwycięstwie Polskiego Centralnego Komitetu Narodowego, utworzonego przez Związek Ludowo-Narodowy.

Przebieg głosowania.

WILNO, 9. 1. Do godz. 9 wieczorem w niedzielę głosowanie odbywało się spokojnie. Żydzi głosowali po wsiach i w Wilnie. Głosujący opowiadali się, że **chcą należeć do Polski, a nie do federacji.** Faktem jest niezaprzeczalnym, że agitacja zdemoralizowała lud ogromnie. „Odrodzenie" w agitacji swej twierdziło, że arcybiskup Hryniewiecki, który stanął nn czele Centralnego Narodowego Komitetu, strzelał do Naczelnika Państwa we Lwowie, a na jej liście znajduje się Piłsudski.

WILNO, 9.1. Wybory odbywały się w zupełnym porządku. Zanotowano zaledwie kilka drobnych zatargów, które załagodziła Straż obywatelska. Składanie głosów rozpoczęło się o 8 rano.

WILNO, 9.1. Przebieg wyborów w dalszym ciągu był spokojny. Do godz. 2 po poł. w Wilnie oddano 24 tys. głosów. Absolutną przewagę osiągnęła lista nr. 8, Centralnego Komitetu Wyborczego.

W powiecie lidzkim przypuszczalnie zwycięży również lista Centralnego Komitetu wyborczego.

WILNO, 9.1. W innych powiatach wyborczych również spokój. Na całym terenie bardzo licznie głosują Litwini.

Żydzi i głosowanie.

WILNO, 9.1. Pomimo, iż żydzi nie wystawili swych list wyborczych jednak że udział ich w wyborach jest bordzo liczny. Żydzi przybywają z różnych okolic Augustowa i t. p. „Bund" również bierze udział w wyborach. Co do udziału innych grup to dr. Wygodzki oświadczył, że w wyborach bierze udział część sjonistów, kupcy i przemysłowcy.

W Wasziliskach żydzi również głosują.

Katastrofa kolejowa.

WILNO, 9.1. Jeden z pociągów, wiozący z różnych stron głosujących uległ rozerwaniu około stacji Borubanek. Przybycie pociągu nastąpiło z kilkunastogodzinnym opóźnieniem. W sprawie tej wdrożono śledztwo.

Głosowanie w powiatach

WILNO, 9.1 W Święcianach głosowało z ogólnej listy uprawnionej do głosu **55 proc.,** litwini głosowali częściowo, w Michaliszkach oddano 300 głosów, Kraendy — 60 proc., Oszmiański powiat głosowało 90 proc, okr. II z przewagą żydów — głosowało 60 proc., okr. Landwarowo — tłumnie do urny wyborczej szli żydzi. Okr. VII -- 80 proc., VII — Wilno 75 proc. głosowali żydzi **W Lidzie małe zainteresowanie wyborami,** Biniakony — małe zainteresowanie, **Orany — nie głosowały.**

W Wilnie w I obwodzie na 1308 głosujących blok narodowy otrzymał 960 gł., w obwodzie na 491—367.

WILNO, 9.1 Wczoraj o godz. 9 wiecz. zamknięto w Wilnie głosowanie i to samo uczyniły komisje na prowincji.

Zasady odbudowy Europy.

Rada Najwyższa w Cannes. — Wniosek angielski.

CANNES, 7.11 — Na posiedzeniu wczorajszem popołudniowem przedstawiono następującą rezolucję angielską:

Państwo mające swych przedstawicieli na konferencji są zdania, że konferencja finansowa i gospodrcza dla odbudowy Europy Środkowej i Wschodniej powina być zwołana z początkiem marca. Na konferencję tę mają być zaproszone wszystkie państwa europejskie. Dalej państwa reprezentowane na konferencji są zdania, że premjerowie poszczególnych narodów powinni wedle możności sami być obecni na tej konferencji.

Państwa Sprzymierzone są przekonane, że dla tej konferencji obowiązywałyby następujące zasady:

1) Narody nie powinny sobie rościć **prawa do mieszania się w stosunki gospodarcze i sprawy wewnętrzne innych państw,** a każdemu krajowi należy pozostawić ten system. jaki sobie sam obrał.

2) Kapitał zagraniczny nie może być w żadnym wypadku użyty na udzielenie pomocy jakiemuś krajowi jak tylko wówczas, gdy zagraniczni posiadacze otrzymają zapewnienie, że ich dobra i pretensje będą uszanowane, a dochody ich przedsiębiorstw będą im zagwarantowane. Uczucie pewności musi być ustalone. Narody, które życzą sobie uzyskania kredytów zagranicznych muszą się zatem zobowiązać do następujących klauzul: a) uznanie długów i oficjalnych zobowiązań państw, gmin i publicznych korporacji, tudzież zobowiązania do odszkodowania interesantów za szkody jakie powstały wskutek konfiskaty ich majątków. b) ustalenie systemu prawnego, któryby zapewniał wykonanie tych zobowiązań zarówno handlowych jak też wszelkich innych.

3) Państwa dysponować powinny wygodnymi środkami komunikacyjnymi i zagwarantować odpowiednie bezpieczeństwo.

4) Wszystkie narody muszą się zobowiązać **do zrezygnowania z wszelkich projektów i propagand,** które mogłyby stanowić **niebezpieczeństwo dla politycznego systemu innych krajów.**

5) Wszystkie państwa musiałyby się wzajemnie **zobowiązać do zaniechania wszelkich ataków na swych sąsiadów.**

6) Jeżeli zapewniony będzie konieczny dla tego celu rozwój Rosji, a **Rząd Sowietów oficjalnie uzna wszystkie warunki, wówczas Państwa Sprzymierzone mogą uznać Rząd Sowietów.**

Konferencja międzynarodowa.

CANNES, 8.1 Przyszła międzynarodowa konferencja zbierze się w marcu we Włoszech prawdopodobnie w Genui. Na tę konferencję zostanie zaproszona Ameryka, jak również Rosja, o ile uzna warunki wyrażone w rezolucji Rady Najwyższej.

Sprawa długów niemieck.

Rzeczoznawcy skończyli swe prace nad sprawozdaniem i starają się obecnie o dojście do pożądanego kompromisu w sprawie zobowiązań niemieckich.

Konferencja ministrów finansów nie przyniosła rozstrzygnięcia, którego oczekiwano.

Dziś odbyły się narady między Lloyd Georgem, Briandem, Loucheurem, Bonamim i Rainerim. Narady te trwały przeszło godzinę i odbyły się w willi „Vallet". Narady te niedoprowadziły również do porozumienia, czego dowodzi oświadczenie urzędowe, że dalsze obrady rzeczoznawców są jeszcze konieczne.

Dziś po południu przybył do Cannes, powołany przez Brianda francuski przedstawiciel przy Rządzie Angorskim p. Fraclin Bouillon. Odbył on natychmiast po przybyciu z Briandem naradę. Obecność jego stoi w związku z wczorajszą wymianą zdań między Lloyd Georgem a Briandem w sprawie układu Francji z Kemalistami.

Moratorjum dla Niemiec.

Rozeszła się tu pogłoska, że komisja odszkodowawcza otrzymała polecenie od Rady Najwyższej, aby uwzględniła prośbę Niemiec o moratorjum. Decyzja w tym względzie zapaść miała na dzisiejszem posiedzeniu ministrów finansów, którzy po przedpołudniowem posiedzeniu zebrali się ponownie.

Rada Najwyższa odbywała dziś posiedzenie bez przerwy i po krótkiem sprawozdaniu ministrów finansów przychyliła się do ich decyzji, która też została natychmiast przesłana do Paryża. Jednakże program finansowy nie jest jeszcze wskutek przyjęcia tej decyzji wyczerpany. Oczekuje się szczegółowego przedstawienia warunków, pod którymi Niemcy mają uzyskać moratorjum.

Jak żydzi wyklęli Trockiego.

Berliński korespondent „Daily Express" podał do swego dziennika, a za tym powtarzają inne pisma angielskie i francuskie, dramatyczny opis wyklęcia Trockiego-Bronsteina ze społeczeństwa żydowskiego w jego rodzinnym Ekaterynosławiu.

Rzecz miała się wydarzyć w tamtejszej synagodze w jeden z szabasów ubiegłego miesiąca. Nabożeństwo dobiegło końca i zgromadzeni zamierzali już się rozchodzić, gdy ich zatrzymał głos rabina:

— Żyd chce oskarżyć żyda!

Poczem wystąpił na środek bóżnicy sędziwy, napół ślepy i ledwie na nogach się trzymający starzec, w odświętnym chałacie: Mojżesz Bronstein, ojciec Lejby (którego korespondent Daily Express z dziwną ignorancją przez cały ciąg opowiadania nazywa chrześcijańskiem imieniem Leona) i drżącym głosem oświadczył:

— Wnoszę oskarżenie przeciwko Lejbie Bronsteinowi, członkowi tej gminy.

— O co go oskarżasz?—zapytał rabin.

— Że odstąpił wiary ojców swoich. Że stał się wrogiem judaizmu. Że stał się klątwą ludzkości.

— Oskarżenie to ciężkie. A dowody?

— Każdy z członków tej gminy, każdy Rosjanin, świat cały, mogą zaświadczyć o tych zbrodniach.

Tu wybuchła wrzawa głosów potwierdzających. Gdy ucichła, rabin, uznawszy oskarżenie za udowodnione, zapytał, co ma uczynić.

— Żądam, by Lejba Bronstein był wypędzony ze społeczności żydowskiej — oświadcza ojciec. — Aby był potępiony i przeklęty wszystkiemi przekleństwami, jakie od początku świata były rzucane

na wrogów Jehowy, klątwą, od której niema odkupienia ani na ziemi ani w piekle ani w niebie.

— Niech będzie wypędzony! Niech będzie przeklęty! Niech będzie potępiony!— zawył tłum, poczem jeden z pomocników rabina, trąbiąc na cztery strony świata w wielką trąbę, wypowiedział uroczyste słowa klątwy, a rabin odmodliwszy siedm modlitw i wygłosiwszy siedm przekleństw, zagasił siedm świec płonących na ołtarzu.

— Mojżeszu Bronsteinie! — oświadczył — Lejba Bronsteina został wypędzony i przeklęty. Ale ty żądasz jeszcze cięższej kary. Prawo boskie każe mi zapytać, czy obstajesz przy wiecznem dla niego potępieniu?

Długie milczenie obecnych. Stary Bronstein klęczy, zatopiony w modlitwie. Wreszcie wstaje i woła głosem zdecydowanym:

— Niech będzie potępiony na wieki!

Odezwał się słaby okrzyk: to zemdlała matka wyklętego.

Na ołtarzu zapalono z powrotem światła i wszyscy krewni Trockiego, z rodzicami jego na ostatku, kolejno przychodzi li przed torę, by uroczyście oświadczyć:

— Już niema Lejby Bronsteina, Tego, który nosił to imię, nie znamy.

Poczem rozeszli się do domów.

Tyle korespondent Daily Express. Wiadomości dni najbliższych wyjaśnią nam niewątpliwie, o ile opowiadanie jego oparte jest na prawdzie oraz przez kogo i w jakim celu jest tak silnie rozpowszechniane w prasie światowej.

Najświeższe wiadomości

Katastrofa kolejowa.

WILNO, 9.1 tel. wł.—Donoszą z Wiatupy, że o godz. 18 nastąpiło około stacji zderzenie pociągów. Jest wielu rannych i zabitych.

Nie wolno używać gazów trujących.

WASZYNGTON, 9.1 tel. wł.—Na konferencji Waszyngtońskiej przedstawiciele Francji, Anglji, Włoch i Ameryki wypowiedzieli się za projektem Ameryki o zakazie używania gazów trujących podczas wojny.

De Valera podał się do dymisji.

DUBLIN, 9.1 tel. wł.—De Valera przywódca ruchu narodowego, podał się do dymisji.

Z Dyplomacji.

WARSZAWA, 9.1 (tel. wł.) Wczoraj powrócił z urlopu minister Ponikowski.

WARSZAWA, 7.1, (tel. wł.) Przybył do Warszawy z Paryża hr. M. Zamoyski.

Delegacja żydów w Warszawie.

WARSZAWA, 9.1. (tel. wł.) Delegacja ludności żydowskiej m. Wilna, która przybyła do Warszawy odbyła konferencję z dyrektorem departamentu politycznego i naczelnikiem Wydziału wschodniego przy Min. Spr. zagranicznych. Delegacja wróciła wczoraj do Wilna.

Stolica w obronie Wileńszczyzny.

WARSZAWA, 9.1. (tel. wł.) Wczoraj w południe odbyła się olbrzymia manifestacja ludności stolicy na rzecz polskiego Wilna. Wiecem przewodniczył mecenas Niedzielski. Wśród burzliwych oklasków uchwalono rezolucję za przyłączeniem Wilna z Macierzą.

Rosja na międzynarodowej konferencji.

PARYŻ, 9,1. (tel. wł.) Udział Rosji Rowieckiej na międzynarodowej konferencji został już zadecydowany.

Wiadomości polityczne.

Zniesienie granicy celnej.

Podczas wymiany dokumentów ratyfikacyjnych październikowej umowy polsko-gdańskiej, jaka się odbyła w Gdansku, ustalone zostało, iż włączenie W. M. Gdańska w polski obszar celny nastąpi w nocy z dn. 10 go na 11 ty stycznia. W tym dniu padnie granica cłowa między Polską a Gdańskiem, tudzież polska taryfa cłowa pocznie obowiązywać między Gdańskiem a zagranicą. Wyjątek uczyniono jedynie dla towarów, które nadane były do Gdańska przed dn. 1 stycznia.

Awans skazanego na śmierć

Z podporucznika na kapitana.

Zdarzył się fakt w dziejach wojskowości i sądownictwa chyba jedyny. Skazany na śmierć przez lwowski sąd wojskowy podpor. Karol Kawecki — oczekujący na wynik wniesionego odwołania otrzymał równocześnie z doniesieniem urzędowem o zniesieniu wyroku śmierci i wyznaczeniu ponownej rozprawy — wiadomość, że został mianowany kapitanem.

Różne nowiny.

Dnia 16 stycznia zacznie wychodzić w Paryżu nowy dziennik Clemenceau — „Echo National“. Program dziennika będzie wybitnie nacjonalistyczny i skierowany głównie przeciwko Niemcom.

— Sowiet moskiewski wprowadził opłaty za elektryczność, wodę i gaz w rublach złotych, według kursu określonego przez komisarjat finansów; także opłata została wprowadzona za wynajem pomieszczeń pod sklepy i składy.

— Najnowsze badania baśn staroindyjskich wykazują, że bajki o Tomciu Paluchu i o butach siedmiomilowych pochodzą z Indji.

— W Madrycie podpisano układ handlowy między Hiszpanją i Holandją.

— Na wyspie Beglia (Jugosławja) istnieje najcenniejszy zbiór skrzypiec na świecie. Zawiera on między innymi 10 skrzypiec Kremońskich.

Kronika.

W sprawie podatku dochodowego.

W związku ze składaniem deklaracji w sprawie podatku dochodowego, zaznaczyć trzeba, iż odpowiednie wykazy, wypełnione przez głowę rodziny, lub drzez właściciela domu, winny obejmować tylko te osoby, które w dniu 15-ym grudnia 1921 r. były na jego utrzymaniu lub znajdowały się w jego mieszkaniu czy też domu. Wszystkie zaś urzędy państwowe, instytucjo rządowe lub prywatne, wszelkie stowarzyszenia, spółki, oraz wszyscy służbodawcy, winni złożyć wykaazy tych osób, którym w roku 1921 wypłacili jakiekolwiekbądź wynagrodzenia w pieniądzach lub naturze.

Jaja znów zdrożały.

Cena jaj znów wzrosła. Wczoraj sprzedawane były jaja po 52 mk. za sztukę.

O podatek od rudy.

Dyrektor departamentu samorządowego minist. spraw wewn. unieważnił uchwałę władz komunalnych co do opodatkowania eksploatacji rudy żelaznej w powiecie częstochowskim 10 markami od tonny. Jako motyw odmowy podany, że to koliduje z zasadami ustawy o podatku przemysłowym i że obciążenie rudy chociażby nieznaczne, może przeważyć szalę na korzyść wytwórczości zagranicznej. Na tę odmowę nadszedł rekurs stwierdzający, ze w innym powiecie zatwierdzono podobną uchwałę.

„Miljonówka“.

Wygrana miljon mk. na pożyczkę Nr. 2.426 874 padła w Unionie Liberty w Warszawie.

Zebranie leśników.

Zarząd Częstochowskiego Koła Związku Leśników Polskich zawiadamia wszystkich swoich członków, że Nadzwyczajne Ogólne Zebranie odbędzie się dn. 15-go stycznia r. b. o godz. 10 i pół rano w sali Rady miejskiej (ul Dąbrowskiego 10).

Z czarnej giełdy.

W poniedziałek na czarnej giełdzie w Warszawie notowano: dolary 2800, marki niemieckie — 15, funty szterlingi niżej 12000, franki francuskie 228.

Z balu cyklistów.

W sobotę dn. 7 b. m. w lokalu Kupców Polskich, wśród serdecznego nastroju odbył się bal Częstochowskiego T-wa Cyklistów. W czasie poloneza, który umyślnie przerwano, p. A. Kałzyński wygłosił szczegółową monografię tegoż Towarzystwa, poczem zabrał głos prezes cyklistów p. Filipowicz, który dopełnił przemówienia poprzedniego mówcy, że w ub. roku T-wo Cyklistów urządziło kilka biegów i turystycznych wycieczek, poczem nastąpiło rozdanie nagród za biegi. Po rozdaniu nagród wzniesiono kilka okrzyków na cześć otrzymujących nagrody turystów. Wśród 14 nagród ozdobiono żetonami dwie panie. Po tej owacji p. Paul dokończył poloneza. Zabawę tę przeciągnięto nader wesoło do białego dnia, wśród serdecznego nastroju.

Wiec pracowników państwowych.

W niedzielę w sali teatru kolejowego odbył się wiec pracowników państwowych, na który przybyło z górą 800 osób. Zagaił obrady p. H. Fijałkowski, poczem powołano do prezydjum pp. prof. Czechowskiego (przewodniczący), Jabłoński (sekretarz), Grygosińskiego i Pawlickiego (asesorzy). Sprawę bytu pracowników państwowych referował p. Cwikła, który przedstawił obecny stan egzystencji pracowników państwowych, zaznaczając, że rząd nie pomyślał o tych, którzy walczyli z najazdem bolszewickim. Dalej mówił, że urzędnicy domagać się będą poprawy, ale nie z pustej kasy, lub z zakładów Wierzbickiego, lecz z zasobnego skarbu państwowego, również rząd powinien dać państwową pomoc lekarską, zastosować automatyczny awans itp. Z powodu drożyzny panującej w Częstochowie miasto to należy zaliczyć do pierwszej kategorji płac. Po przemówieniu p. Ćwikły zebrani uchwalili rezolucję, treść, której została przysłana z Warszawy.

Po przyjęciu rezolucji zabierali głos pp. Fijałkowski, Ćwikła i Jabłoński. zaznaczając potrzebę wybrania delegacji z ramienia pracowników państwowych, któraby wspólnie z magistratem i Inspektorem pracy przedstawili cyfrowe dane o drożyźnie w Częstochowie i tym sposobem domagać się od rządu zaliczenia Częstochowy do I-ej kategorji płac.

Zebrani uchwalili w sprawie tej odpowiednią rezolucję i wybrali delegację, złożoną z pp. Czechowskiego i Ćwikły.

W dalszym ciągu obrad p. Makowski domagał się, aby do rezolucji dołączyć, iż zebrani protestują przeciw „zamachowi“ na 8-mio godzinny dzień pracy. Wniosek ten w głosowaniu upadł. W zakończeniu p. Kałczyński zwrócił się do zebranych, aby złożyli ofiary pieniężne na rzecz Wilna, poczem przewodniczący wiec rozwiązał o godz 2 po poł.

Z konferencji żydoznawczej.

W niedzielę o godz. 4 po poł. w sali Stow. Rzem. Przem. odbyła się Konferencja w sprawie żydowskiej.

Zebranie zagaił p. Stefan Smuga, który też został zaproszony na przewodniczącego; asesorami byli pp. Z. Rylski i K. Pietrzykowski; sekretarzował p. L. Żebrowski.

Poruszona sprawa obudziła duże zainteresowanie, czego dowodem była przepełniona sala Stow. Rzemieślników, a wielu chętnych nie mogła już pomieścić. Po sprawozdaniu p. J Olewińskiego z konferencji żydoznawczej urządzonej staraniem Tow. Rozwoj w Warszawie, zabrał głos p. W. Jabłoński, przedstawiając historję żydów w Polsce i możliwość spółżycia z nimi do czasu nasłania nam litwaków z Rosji. Przemówienie p. Jabłońskiego było wysłuchane z wielkim zainteresowaniem. Następnie mąż zaufania Tow. Rozwój p L. Żebrowski odczytał uchwały Komisji politycznej, ekonomicznej i społeczno etyczne, i przedstawił potrzebę zorganizowania w Częstochowie oddziału Tow. „Rozwój“, instytucji ponadpartyjnej stojącej jednak na gruncie narodowym, a którego hasłem winno być: Samoobrona.

Następnie zabierali głos: pp. Mistorowski, domagający się realnej pracy przez zakładanie ekonomicznych placówek pp. Ziółkowski, Jabłoński, Michotek i inni.

Ostatecznie uchwalono: Dotychczasowy Komitet Organizacyjny, do którego wchodzą pp. W. Jabłoński, A. Januszewski, J. Cholewicki, S. Smuga, J. Olewiński i L. Żebrowski powiększyć przez dokooptowanie tutejszych obywateli, znanych z inicjatywy na polu działalności ekonomicznej.

Pociągnąć do współpracy zrzeszenia i Towarzystwa narodowe, znajdujące się w Częstochowie, a przedewszystkiem organizacje kobiece, od których najwięcej zależy odżydzenia naszego kraju.

Przy zakończeniu zebrania zapisało się na członków T-wa przeszło 100 osob i polecono prezydjum wysłać do Głównego Zarządu w Warszawie depeszę z wyrazami i życzeniami dalszej owocnej pracy.

Zabójstwo.

Ze wsi Panki, gm. Rększowice szli drogą do wsi Konopi Władysław Kościelniak, dezerter 27 p. p. i Szczepan Pilawka. Z niewiadomej dotychczas przyczyny wynikła pomiędzy nimi sprzeczka, która skończyła się walką na noże. Ugodzony kilkakrotnie Pilawka zmarł na miejscu, a Kościelniak zbiegł w niewiadomym kierunku. Celem aresztowania sprawcy władze prowadzą energiczne śledztwo.

Z dnia.

W POLU.

Sypie w polu zawierucha,
Biały wznosząc kurz,
Zuch parobczak, chwat dziewucha
Obok siebie tuż
Przywarci,
Obok siebie tuż...

Nie podkute mkną sanice,
Koń rwie aże strach!
Promienieją dziewce lice,
Parobeczek w skrach
Ognistych,
Parobeczek w skrach!..

W czoła wali im śnieżyca,
Co zasnuła świat,
U chłopaka kraśne lica,
Kiejby róży kwiat
Wiośniany,
Kiejby róży kwiat!

Sioło niknie—hen, w oddali,
Sanie pędzą w las.
Skronie tętnią, wzrok się pali,
W duszy pełno kras
Tęczowych,
W duszy pełno kras...

Nagle... zbudziła się pusta
Myśl w istotach dwóch...
Swemi usty zamknął usta
Parobeczek—zuch
Dziewczynie,
Parobeczek zuch...

Dziś oboje drżą wciąż pono,
Jak osiki liść...
Ha, gdy miłość przejmie łono—
Trza przed ołtarz iść
Bez zwłoki...
Trza przed ołtarz iść...

(Eszet).

Dzieje grzechu.

W pociągu Kielce—Częstochowa konduktor znalazł w wagonie III klasy podrzucone niemowlę płci żeńskiej. Według zeznań obecnych wyrodna matka wysiadła na stacji Małgoszcz.

Kradzieże.

Ze strychu domu zamieszkiwanego przez F. Świeżego we wsi i gm. Dźbów—skradziono garderobę męską i damską wartości mk 120 000

Na Starym Rynku w Częstochowie Cecylji Kochanowicz, zam. przy ul. Krakowskiej nr. 1, skradziono z kieszeni mk. 4000. Sprawcę kradzieży Icka Maryna, zam. w Będzinie ujęto i przesłano do Sądu Pokoju II Okręgu w Częstochowie.

Za ukrywanie się przed służbą wojskową.

Na stacji Częstochowa został zatrzymany Władysław Wlaźniak, zam. we wsi Mokre gm. Siąkowice pow. Wieluński za stałe uchylanie się od służby wojskowej. W. przesłano do Komendy Policji w Wieluniu.

Aresztowanie dezertera.

We wsi Romanowie pow. Będziński, został zatrzymany przez posterunek Policji Państw. gm. Kamienica Polska, Jan Dudzik, dezerter 8 p. Nowogrodzkiego, który w grudniu 21 r. zbiegł z więzienia wojskowego w Skierniewicach, ukrywając się pod fałszywym nazwiskiem Franciszka Okunia. Zbiega odesłano do rozporządzenia władz wojskowych.

Policja zatrzymała Joska Milsteina, zam. w Częstochowie przy ul. Garncarskiej nr. 65, który w celu stałego uchylania się od służby wojskowej ukrywał się zagranicą w czasie wojny w Polsce z Rosją Sowiecką. Zatrzymanego przysłano do sędziego śledczego II rewiru w Częstochowie.

Djabeł w więzieniu.

Do czego to prowadzi człowieka chytrość i zazdrość. Chcę właśnie opisać Wam, czytelnicy zdarzenie, które jest i śmieszne i bolesne. Oto w Ostrołęckiem powiecie pewna kobieta otwierała list z Ameryki, na poczcie.

Aże sama pisać nie umiała, więc poprosiła sołtysa ze swojej wsi, aby jej dopomógł do odbioru tego listu. Sołtys chętnie się zgodził. Na poczcie urzędnik wydając list, zaznaczał, że zawiera 100 dolarów i poradził kobiecie, aby pieniędzy tych nie wiozła do domu, a złożyła w Banku. Kobieta usłuchała dobrej rady, oddała na przechowanie dolary do Banku, a sama poszła do domu z niczem.

W nocy, gdy już spała, przed oknem w niej zjawia się djabeł z rogami i ogonem i ogniem w ustach, wołając: oddaj pieniądze coś odebrała, bo to djabelskie. Wystraszona kobieta odpowiedziała djabłu. Djabeł zażądał aby poszła i pieniądze odebrała, a on po nie przyjdzie, bo to własność djabelska.

Naturalnie kobiecina ledwo do rana wytrzymała, pobiegła zaraz do banku i prosząc o oddanie jej 100 dolarów, oświadczyła, że w nocy był u niej djabeł i żądał tych pieniędzy, jako, że to są djabelskie, więc bojąc się djablej zemsty, musi mu oddać. Urzędnicy w banku uśmieli się z tego opowiadania i oddając jej owe dolary, powiedzieli że dadzą jej 2 aniołów, to może pieniądze ocaleją. Kobieta poszła do domu z dolarami, a za nią niepostrzeżeni 2-ch policjantów, którzy się ukryli, w odpowiednich miejscach. O godz. 12 w nocy, zjawia się djabeł za oknem, ogień mu bucha z twarzy i woła o pieniądze. Kobieta mówi, że ma w szafie, ale sama nie wstanie z łóżka, bo się boi. Djabeł więc wszedł do izby i gdy zbliżył się do szafy, już go policjanci mieli w ręku. Okazało się, że to był ów sołtys, który pomagał kobiecie przy odbiorze pieniędzy z poczty.

Chytrość i zazdrość sołtysa, zrobiła go djabłem. I dziś „Sołtys—djabeł siedzi w więzieniu oczekując na wyrok, który powinien być surowy.

DZIAŁ KOBIECY „Kurjera Częstochowskiego“

Sztuka przerabiania sukien na modę obecną.

Wszystkie kobiety pragną się modnie ubierać, będąc w zgodzie z każdym przepisem Paryża lub Wiednia. Nawet te, które nie posiadają środków na kupienie nowych strojów, potrafią zeszłorocznej sukni nadać wygląd dzisiejszy, zmieniając jakiś drobny szczegół niewidoczną poprawką lub dodatkiem.

Na szczęście tegoroczna moda jest bardzo łaskawa, zostawia tysiące łatwych sposobów przekształcenia sukni zeszłorocznej na zupełnie nową i elegancką tualetę. Zasadnicze cechy tegorocznej tualety dotyczą: 1) rękawów, 2) dekoltów, 3) wysokości i rozmaitości pasków, 4) długości spódniczek i wreszcie obramowania, sfałdowania i tkaniny. Za pomocą więc zmiany, dotyczącej jednego lub kilku z powyższych punktów, można suknię z ubiegłej zimy zmienić na dzisiejszą. Tkaniny bowiem nie uległy zmianie, używa się nadal aksamit z satyną lub gabardiną, oraz t. zw. welury i szerżze.

Parę przykładów dopomoże zorjentować się w tej tajemniczej oszczędności. Wyobraźmy sobie sukienkę zwykłą z gabardiny. Jest ona stanowczo za krótka, spódnice bowiem w obecnym sezonie nosi się długie. Sukienka owa ma rękawy długie, lecz wąskie, co stanowczo nie ato sują do dzisiejszych żurnalów. Kołnierz ma wysoko zapięty, pasek zaś z tkaniny lub skórzany. Taką sukienkę należy przepołowić w okolicach bioder, część, która posłuży jako spódnica, należy pofałdować z góry i pokryć czarną satyną na wysokości bioder, która w ten sposób utworzy pasek, łączący stanik ze spódniczką. Rękawy stare należy odjąć i zamienić nowymi, z takiej samej czarnej satyny, co pasek, spuszczającej się nadół w formie pagody dzwonowatej i sięgające aż do palców. Kołnierz wysoki należy pokryć takąż satyną, jednakże winien on pozostać otwarty.

Tę samą suknię jeszcze inaczej można zmodernizować. Zostawić ją jak jest, odjąwszy tylko rękawy, które należy dorobić z satyny, nadawszy im formę dzwonowatą. Dolną zaś część sukienki należy podszyć ową satyną, węższą jednak, niżeli sukienka. Sukienki zeszłego roku były proste, niewyraźne dosyć, o małych wązkich rękawach. Suknia zaś tegorocznej zimy została ozdobiona wielkimi i pięknymi rękawami z różnych tkanin i o różnych kolorach.

Nic zatem łatwiejszego, jak odmłodzić zeszłoroczną sukienkę. Wystarczy odciąć rękawy i zastąpić je krepą wiśniowego, niebieskiego lub szarego koloru, obszywszy je wyłogami koloru sukienki.

Łatwo i tanio—a elegancko.

Zdaleka i zbliska.

— Przeciw obniżaniu płac. W tych dniach odbyły się w Poznaniu trzy wiece, zorganizowane przez związki zawodowe poznańskie. Na wiecach tych powzięto jednobrzmiące uchwały, domagające się utrzymania dotychczasowych płac, a nawet zapowiadające nowe żądania podwyżki o ile ceny artykułów spożywczych nie ulegną zniżce. W końcu rezolucje wzywają zarządy swych związków do poczynienia przygotowań do strajku, który ma wybuchnąć w razie nieuwzględnienia żądań robotniczych.

— „Kogo czci Strzelec?“ „Gazeta Poranna“ donosi, że w Pabianicach odbył się pogrzeb agitatora socjalistycznego, ś. p. Stanisława Wojtaszka. W pogrzebie tym uczestniczyły dwa plutony miejscowego „Strzelca“, uzbrojone w karabiny, dając trzy salwy nad grobem śp. Wojtaszka. Nadmienić tu należy, iż śp. Wojtaszek nie był ani wojskowym, ani też niczem nie przysłużył się Ojczyźnie, a był tylko zwykłym agitatorem socjalistycznym, a zwyczaj oczczenia zmarłych salwami nad grobem jest przyjęty tylko w wojsku.

(—) Perła w ostrydze. W tych dniach jedna z pierwszorzędnych restauracji paryskich stała się widownią sensacji nielada.

Jedna z pań, jedząc ostrygi, wydała nagle okrzyk radosny, wygarniając bowiem używanym zwykle do tego widelczykiem ostrygę z muszli, spostrzegła śliczną lśniącą perłę.

Wnet zebrało się dokoła szczęśliwej znalazczyni grono gości restauracyjnych, winszując jej samej zdobyczy, jedna z sąsiadek jej oświadczyła, że perła powinna do niej należeć, pierwsza bowiem zamówiła tuzin ostryg, a kelner przez pomyłkę tylko podał talerz z ostrygami najpierw na stół sąsiedni.

Oczywiście, pretensja ta pozostała bez następstw. Perła stała się własnością tej pani, która ją znalazła.

— Jakie miasto jest najgęściej zaludnione. Najbardziej zaludnionem miastem na świecie jest Warszawa, której liczba przeciętnego skupienia na dom — jeżeli chodzi o śródmieście—jest prawie dwa razy większe niż to jest w przeludnionym Berlinie, 3 razy mniejszy—niż w wiednin, 4 razy niż w Paryżu i 18 razy niż w Londynie.

A co się robi u nas, aby zapobiedz takiemu stanowi rzeczy?

Na razie prawie że nic.

WESOŁY KĄCIK.

Spadki.

— Aj! Meryc! jakie zmartwienie ciocia Reginka potrzebowała ze schodów spaść!

— Nie zawróć ty mi w głowie! ja mam gorsze żmartwienie, że dolary spadły!

TEATR „ODEON"

Dziś, we wtorek po raz ostatni!

„ZŁOTY POTOP"

Niezrównany ten film w 6-ciu aktach rozgrywa się częściowo pod gorącem słońcem czarnego afrykańskiego lądu, częścią zaś w centrach europejskich i daje wszystko, co uzyskać można na podstawie ostatnich zdobyczy techniki.

4-a Serja! Najpotężniejszej Sensacji Wszechświatowej **4-a Serja!**

„CZŁOWIEK BEZ NAZWISKA"

Sensacyjne przygody w 6 ciu serjach wesołego złodzieja miljonów PIOTRA VOSSA i jego ucieczka przez lądy i morza.

W rolach głównych HARRY LIEDTKE i MADY CHRISTIANS.

TEATR PARYSKI

DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

Program od soboty dnia 7-go, do środy 11-go Stycznia 1922 roku włącznie.

SERJA IV-a! SERJA IV-a!

UCIECZKA i POŚCIG

„INDYJSKIEGO SZTYLETU"

Dramat w 6-ciu częściach wytwórni Uniwersal Film Manufacturing Co w Nowym Jorku.

W rolach tytułowych EDDIE POLO oraz premjowane piękności amerykańskie, Telma Percy i Eggy O'Dare.

Anons: następna zmiana programu **V Serja „INDYJSKIEGO SZTYLETU".** Szczegóły w programach.

Fern Andra

Kino „NOWY"

Fern Andra

Od soboty 7 stycznia i dni następnych

ulubienica publiczności częstochowskiej

FERN ANDRA

w najnowszym 6 akt. dramacie

Fern Andra

? ? ? ? ?

Fern Andra

Dr. Stefan Purski
Kilińskiego № 4
CHOROBY
skórne i weneryczne
Przyjmuje do 10-ej rano i od 5—7 p.p. w niedziele i święta od 8—11 rano.

Doktór med.
Helena Ettinger-Kawaeff
B. Assystentka prof. Klemperera w Berlinie
B. Dyrektor Kliniki d-ra Kalmeyera i szpitala Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Petersburgu.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Leczenie światłem i elektrycznością.
Przyjmuje codziennie od 3—6 p. p.
I-a Aleja Nr. 11 lewa oficyna II piętro

Dr. Paweł Broniatowski
w Częstochowie ul. Panny Marji t. j. II Aleja Nr. 21, obok teatru „Paryskiego"
Choroby: skórne, dróg moczowych i weneryczne.
Przyjmuje od 9 — 12 rano i od 4 — 7 po poł. Panie od 12—1 w poł.

Dr. Wacław Kon
choroby wewnętrzne
(spec. żołądka i kiszek)
przyjmuje od 4-ej do 6 p.p. ul. Panny Marji 33 I w pracowni bakterjologicznej od 6 do 7-ej i pół wiecz.
Pracownia bakterjologiczna (ul. Panny Marji 31 lewa oficyna) otwarta codziennie od 9-ej do 12-ej i od 5-ej do 8-ej wiecz.

T. Fulmanówna
lekarz-dentysta
II-ga Aleja 29
przyjmuje: od 10—1 i od 3—6.

Dr. Lucjan Kędzierski
ordynator oddziału położniczego miejskiego
Akuszerja i choroby kobiece.
przyjmuje do 10-ej rano i od 3 do 6 po poł.
ul. Piłsudskiego (Dojazd) № 5.
Telefon № 412.

Dr. med. E. Petrykat
choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od godz. 5-ej do 8-ej
w soboty od 3—5 popoł.
ul. Gen. Dąbrowskiego 6, I-sze piętro.

Lekarz-dentysta
Michał Grejniec
ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.
Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł i od 3—7 wiecz. Telefon 250

Dr. Józef KLUCZEWSKI
b. ordynator akuszeryjno-ginekologicznej kliniki w Kazaniu
II aleja № 32 parter prawa oficyna.
Choroby kobiece i wewnętrzne.
Przyjmuje od 9 do 10 rano i od 4 do 6 po południu.

Doktór-okulista
Ludwik Chomicki
powrócił,
ordynuje w chorobach oczu przy ul. Kazimierza 9, od godz. 12 do 3.

LEKARZ DENTYSTA
Artur Broniatowski
I Aleja 8
przyjmuje od 9 rano do 1 p.p. i od 3 do 7 wiecz

Dla pp. urzędników, biuralistów i robotników ustępstwo.
Wielki wybór
kortów, wełny, oraz towarów bawełnianych poleca znana firma
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7, telefon 74.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Kalendarze
bloki najtaniej nabyć można w drukarni J GRABSKIEGO, Warszawa, Szara 10.

Tkackie warsztaty, dodatki, wyroby włókniste poleca Czajkowski inż. włókiennik, Warszawa, Zielona 6.

Skradziono akt ślubny wyciąg na paszport 9000 mk. i 5 fotografji na imię Rozalia Sornak.

Zgubiono kartę powołania wydaną przez Komisję Poborową w Wieluniu na imię Jana Presia.

Zgubiono kartę zwolnienia wydaną przez 40 p. p. na imię Walenty Szyja.

Wezmę w dzierżawę majątek kilkawłókowy. Pośrednictwo wykluczone. Wiadomość w „Kurjerze".

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski.

Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ"

Rok IV. ! Poniedziałek dnia 9 Stycznia 1922 roku. Cena 20 mk. № 7.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz sześcioszpaltowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, żotwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

DODATEK NADZWYCZAJNY.

Zwycięstwo narodowe w Wilnie!

Telegramy umyślnego sprawozdawcy „Kurjera Częstochowskiego".

14 na 18.

WILNO, 9. I. Na ogólną liczbę 18 mandatów blok narodowy otrzymał w mieście Wilnie 14 mandatów. Również z innych okolic nadchodzą wieści o zwycięstwie Polskiego Centralnego Komitetu Narodowego, utworzonego przez Związek Ludowo-Narodowy.

Przebieg głosowania.

WILNO, 9. 1. Do godz. 9 wieczorem w niedzielę głosowanie odbywało się spokojnie. Żydzi głosowali po wsiach i w Wilnie. Głosujący opowiadali się, że **chcą należeć do Polski, a nie do federacji.** Faktem jest niezaprzeczalnym, że agitacja zdemoralizowała lud ogromnie. „Odrodzenie" w agitacji swej twierdziło, że arcybiskup Hryniewiecki, który stanął nn czele Centralnego Narodowego Komitetu, strzelał do Naczelnika Państwa we Lwowie, a na jej liście znajduje się Piłsudski.

WILNO, 9.1. Wybory odbywały się w zupełnym porządku. Zanotowano zaledwie kilka drobnych zatargów, które załagodziła Straż obywatelska. Składanie głosów rozpoczęło sią o 8 rano.

WILNO, 9.1. Przebieg wyborów w dalszym ciągu był spokojny. Do godz. 2 po poł. w Wilnie oddano 24 tys. głosów. Absolutną przewagę osiągnęła lista nr. 8, Centralnego Komitetu Wyborczego.

W powiecie lidzkim przypuszczalnie zwycięży również lista Centralnego Komitetu wyborczego.

WILNO, 9.1. W innych powiatach wyborczych również spokój. Na całym terenie bardzo licznie głosują Litwini.

Żydzi i głosowanie.

WILNO, 9.1. Pomimo, iż żydzi nie wystawili swych list wyborczych jednak że udział ich w wyborach jest bardzo liczny. Żydzi przybywają z różnych okolic Augustowa i t. p. „Bund" również bierze udział w wyborach. Co do udziału innych grup to dr. Wygodzki oświadczył, że w wyborach bierze udział część sjonistów, kupcy i przemysłowcy.

W Waszliszkach żydzi również głosują.

Katastrofa kolejowa.

WILNO, 9.1. Jeden z pociągów, wiozący z różnych stron głosujących uległ rozerwaniu około stacji Berbanek. Przybycie pociągu nastąpiło z kilkunastogodzinnym opóźnieniem. W sprawie tej wdrożono śledztwo.

Głosowanie w powiatach

WILNO, 9.1 W Święcianach głosowało z ogólnej listy uprawnionej do głosu **55 proc.**, litwini głosowali częściowo, w Michaliszkach oddano 300 głosów, Kracndy — 60 proc., Oszmiański powiat głosowało 90 proc., okr. II z przewagą żydów — **głosowało** 60 proc., okr. Landwarowo — tłumnie do urny wyborczej szli żydzi. Okr. VII — 80 proc., VII — Wilno 75 proc. głosowali żydzi; **W Lidzie małe zainteresowanie wyborami,** Biniakony — małe zainteresowanie, **Orany — nie głosowały.**

W Wilnie w I obwodzie na 1308 głosujących blok narodowy otrzymał 960 gł., w obwodzie na 491—367.

WILNO, 9.1 Wczoraj o godz. 9 wiecz. zamknięto w Wilnie głosowanie i to samo uczyniły komisje na prowincji.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski. Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ".